

אשרינו אפילו שאין אנו מרגישים

מתוך שיחת חיזוק לחבורה מישיבת מיר- שלח תשפ"ד

שאבי התאמץ אצלי ללמוד עימי חמשה חומשי תורה עם רש"י על סמך אותה הקבלה שהיתה לו.

הענין של סיפורי צדיקים מחזק את האמונה, זה מחזק את גדולת הצדיקים ומחדיר אמונת צדיקים בילדים. אשר על כן מצוה לקנות ספרים שכתוב בהם עובדות וסיפורי אמיתיים של צדיקים, לספרם בשבת בשולחן באופן שהילדים יבינו, שהילדים ישמעו שהיה כזה צדיק וכזה צדיק, זה היה מתמיד בתורה, זה התפלל בכוונה, זה היה בעל חסד וכו', כשהילדים יודעים את זה אזי הם מקבלים חשק להיות כמותם.

כל יהודי שיש לו אידישע נשמה, כשהוא שומע דבר טוב אז הוא רוצה גם להיות כך, כך מחנכים את הילדים באופן טוב, בנעימות.

ה' יעזור שאכן נדע שעלינו נפלה חובת היום, ללמוד כל שבוע הפרשה חומש עם רש"י כמו שצריך, לספר לילדים המעשיות שבתורתנו הקדושה, וכן ללמוד לימודים קלים שקל ללמוד מהם הרבה, משניות, חומש עם רש"י, שיש בהם עיקר תורתנו הקדושה. יש להיזהר שלימוד הפלפולים לא ייקחו לנו את הדברים הפשוטים מאוד.

ה' יעזור שנעשה את כל הפעולות שצריכים, למען שמו יתברך, כפי מה שאפשר וכפי מה שצריך, הכל למען שמו יתברך. להתנהג לבד כמו שצריך ולדבר עם חברים, ולהאיר בילדים את האמונה הקדושה, את קבלת התורה. זו היא זכותנו לעולמי עד ולנצח נצחים.

עלינו להיות בשמחה, אנחנו היחידים בעולם היודעים את האמת הזכה והברורה, תורת משה. כמה אנשים יש היום שיודעים מהאמת הזו, הרי אנחנו יודעים מה מותר לעשות, מה אסור לעשות, יודעים מה מותר לחשוב, מה אסור לחשוב. מיר האבן א גאט (יש לנו בורא) ואנחנו יודעים איך להתנהג.

אשרינו מה טוב חלקינו. אפילו שאין אנו מרגישים דיינו (את גודל האשרינו) אבל להאמין צריכים עד אין סוף, להאמין בחשיבות שלנו.

עלינו נפלה חובת היום, שהרי אנו יודעים את האמת הברורה שנוצרנו בעולם להמליכו ולייחדו, וכדי לפרסם את האמונה הקדושה בעולם. למסור לילדינו, לדור החדש את יסודי הדת של האמונה הקדושה ש"אין עוד מלבדו" שהכל מתנהג מבורא אחד, אותו צריך לעבוד ולו צריך לציית, וחוף מזה הרי הכל הבל הבלים ממש. הכל הוא זמני שמשתמשים עם חלק קטן ממנו כדי שנוכל לחיות, שנוכל להמשיך להתקיים.

אבל יסוד היסודות ועיקר הכל הוא: קבלת התורה שקבלנו ממש מסיני, שאנחנו היינו שם, כל נשמות ישראל היו שם וקבלנו את התורה בנעשה ונשמע, ועלינו נפלה חובת היום לעשות את התיקון האחרון, להחזיק מעמד מאוד חזק, לא להיכנע ליצר הרע שרוצה דוקא בסוף הימים לעקור את האמת רחמנא ליצילן.

עלינו מוטל גם להעביר לתלמידינו ולחברינו ולילדינו את יסודי הדת האמיתיים שה' הוא האלקים אין עוד מלבדו ושנתן לנו תורה אמת וחיי עולם נטע בתוכנו, ושבעבור זה ירדנו לעולם ולא לשום דבר אחר, בלי שום ספק כלל.

טוב מאוד לספר לילדים עובדות מגדולי ישראל. כשהם שומעים שגדול בישראל התנהג בדבר זה כך וכך, ואף שהיה לו קשה - כל אחד במידה שלו, במידת החסד, במידת הרחמים, בלימוד התורה בהתמדה, בשמחת חיים. לשבח את יחידי הדורות שעובדים את ה' - על ידי זה נכנס בילדים חשק שהם רוצים גם להיות כך.

זו היא מצוה נפלאה שפועלת מאוד, לספר מעשיות מצדיקים, כשיודעים איך לספר מעשי צדיקים אז הבן רוצה גם הוא להיות כמותם והוא עושה מה שהוא יכול כדי להגיע לזה, וזו היא המצוה הגדולה ביותר, למסור לילדינו שירצו לעבוד את השי"ת באמת ובלב שלם.

כמו כן ללמוד עם הילדים חומש עם פירש"י. אבי אמר לי שיש לו קבלה שאם לומדים עם ילד חמשה חומשי תורה עם פירש"י עד הבר מצוה, אז הוא לעולם לא יצא לתרבות רעה. ונדמה לי

ראשית עריסותיכם... תרימו

הפסוק **"ראשית עריסותיכם תרימו תרומה"** נאמר לאחר **"בבאכם אל הארץ"** (במדבר טו, יז-כ) - כשעומד אדם להכנס לארצות, לגשמיות, עליו לעשות לו "ראשית" וקדימה מכובדת למצוה, שתהיה ראשית טובה ומעולה ומשובחת, ואז יוכל להעלות את כל הגשמיות, ולהפכם לרוחניות.

ומעין זה נדרש הפסוק **"ראשית עריסותיכם וגו' תרימו תרומה לה'**" בספרי חסידות על כלליות הנהגת האדם בשכבו ובקומו איך צריכה להיות הנהגתו.

כי הגה טבע האדם שקשה לו לשבר את תאוות הישנה, ורק אם יש לו מטרה חזקה לקום עבודה, הוא מתגבר לקום. בפרט בדורנו אשר לדאבוננו חסרה שמחת החיים, ולכן ישנם הרבה ובפרט בני נוער שממשיכים את שנתם שעות ארוכות לתוך היום, לפי שאין להם שמחת החיים אף בעניני גשמיות, ובודאי שאין להם מטרה חשובה לקום למענה, כי אילו היתה להם סיבה מספקת היו קמים מוקדם. והא ראייה, שכאשר מודמנת להם איזו נסיעה או ענין של מומן הם כבר יקומו באשמורת הבוקר.

וע"ז דרשו ספרי חסידות, **"ראשית עריסותיכם, עריסה'** מלשון מיטה, כשהאדם קם ממיטתו בבוקר, אזי ראשית הציצויה הוא **"תרימו תרומה לה'**, הדבר הראשון הוא להרים תרומה לה', כלומר, לקום כדי ללכת להתפלל לפני ה', שעבודת השי"ת תהיה בשבילו מטרה חשובה שהוא מתאמץ לשבר שנתו עבודה.

כמו כן מיד כשמשיכים מוקדם בבוקר, ילך ללמוד תורה או לעשות איזה עובדא דקדושה, וכן גם יקדש תיכף את מחשבתו. והוא אחד מיסודי היהדות והתקשרות האדם עם בורא ית"ש - שעל האדם לתת תיכף בקומו משנתו חשיבות ללימוד תורה הק' ולקיום התורה, תן את החשיבות הראשונה, את הראשית תרומתך לתורה הק' ולעבודת ה', חטוף אותם לעצמך ולנשמתך טרם עשייתך כל דבר אחר - ראשית עריסותיכם תרימו תרומה לה', ואז כל היום יתנהל אצלך באופן אחר לגמרי.

(אוסף אמרים - תורה מאמר ששי')

ולא תתורו

כמו שאנו צריכים מסירות נפש על עבודה זרה ומינות, כן גם על שמירת הברית, כי הרי שניהם נלמדים מפסוק אחד **"ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם"** (במדבר טו, לט) ודרשו חז"ל (ברכות יב): **"לבבכם'** זו מינות ו**"עיניכם'** זה הרור עבירה. וכמו שעל מינות צריך מסירות נפש ממש, ומדריגת המוסר נפשו להשי"ת אין למעלה ממנו, כמובא בגמרא (בבא בתרא י'): **"הרוגי לוד אין כל בריה יכולה לעמוד במחיצתם"**, כי אין למעלה ממי שמוכן בפועל ממש להרוג עצמו להשי"ת - כמו כן צריך להיות מוכן למסור הנפש, כן על פגם הברית.

וכאן אין דורשים מיתה ממש, אלא להניח את התאוות בצד, שלא יאהב את עצמו כל כך, אלא ינהג בתאוותיו במסירות נפש, כלומר להרוג את תאוותיו למען השי"ת, והיא ההכנה הראויה לקבל את החיים הטובים של קדושה, את החיות להרגיש את בורא העולם. כי כל מה שמתקדשים ומטהרים ומודככים יותר כן מרגישים יותר את השי"ת.

(אוסף אמרים - אמונה ותפילה מאמר ח')

ישׁוב הדעת!

דאמת אין שום יראה חוץ מלירא מהשי"ת ומהדר גאווה! ואילו היה מתפחד מהאריה לא היה ניצול ממנו.

וכלל גדול הוא שכלל שמאמינים יותר בעומק ובתמימות בהשי"ת, שהכל הוא ממנו ואין שום דבר מתנהג ונפעל בלתי השגחתו יתברך, זה בעצמו ממתיק את הדין! כי היראה חיצונה באה רק מפני שהאדם נתרחק מהשי"ת, ומעוררים אותו על ידי יראה חיצונה, אך כאשר האדם נכנס שוב לאמונה, ומחזק את האמת שאין שום יראה מבלעדי יראתו יתברך, אז זה בעצמו ממתיק את הדין!

היסוד למידות טובות - ישוב הדעת

ואכן רואים דבר מפליא. 'פרקי אבות' בנוי ומושתת ללמד את האדם במידות טובות, והכלל הראשון הוא "הוה מתונים בדין" - זיי געדולדיג! זהו הכלל והיסוד הראשון בדרכי המידות: ישוב הדעת! לגשת לכל דבר עם ישוב הדעת!

ואצל נח מצינו שכתוב (בראשית ו, ח) 'גַחַּ מִצָּא חַן בְּעֵינֵי ה' ואמרו בוהר חדש (דף כ"ז ע"א) שמפני שהיה נוח בהליכו ונוח בדיבורו ונוח במעשיו, על כן "מצא חן בעיני ה'!"

מי שאינו קפדן ממשך עליו השראת השכינה

ובספר המידות (ערך כעס אות ו) אומר רביה"ק מפורש "הקדוש ברוך הוא אוהב למי שאינו כועס, ולמי שאינו מעמיד על מידותיו" - השי"ת אוהב מי שאינו קפדן! אם הוא 'אוהו' וסובר כך ועשו להיפך כנגד רצונו 'איז נישט אויס וועלט'... השי"ת אוהב מי שהוא ותרן ואינו כעסן.

ולכן על אף שבדורו של נח היו עוד כמה שהיו שומרי הברית, אעפ"כ נכללו גם הם בתוך הגזירה, וכמו שאמרו חז"ל במדרש (בראשית רבה פרשה כ"ו פסקא ה') שבמקום שיש זנות ועבודה זרה אין המשחית מבחין בין צדיק לרשע. אך לא כן נח שהוא "מצא חן" וניצול מהגזירה, ולמה מצא חן? כי הוא היה אדם נוח ושלו, א רהיגער מענטש! לא כעסן! דיבר את דיבוריו ברוע, התנהג במעשיו בשלוה, וכיון שהיה נוח בכל, זכה למצוא חן בעיני ה', כי אדם שאינו קפדן אלא הוא כסדר נוח במעשיו ופעולותיו, הוא ממשך עליו השראת השכינה!

ואיתא מהבעל שם טוב הקי' זי"ע על הפסוק (שמות טו, ט) 'אָמַר אֱלֹהִים אֶרְדֹּף אֲשֵׁיג אֶחְלַק שְׁלָלִי שֶׁהָאֵשׁ תִּיבֹת ה' אלפ"ן, ומרומז בוה שאם מאן דהוא רוצה להרע לך ואתה מתיירא, תדע את האמת א'רדוף א'שיג א'חלק - זכור תזכור את אלופו של עולם! ובלי השי"ת אין הוא יכול לעשות לך מאומה!

וכאשר יודעים בבהירות שהכל הוא מהשי"ת, אזי אין האויב יכול להרע כלל, כי בוה כבר נמתק הדין! אך אם האדם אכן מתיירא מהאויב, כי הוא מדמה בדעתו כאילו יש לו איזה שהוא רשות לעשות משהו בלי השי"ת, אז צריך אכן לירא ולהתפחד, אמנם כאשר יודעים נאמנה שהשי"ת מנהל ומנהיג הכל בהשגחה פרטית, אז אין שום מקום לפחד ויראה חיצונה!

” חסיד אחד מלפני אלף שנים שנקלע מול אריה אחד באחת המדבריות, וכאשר נשאל אחר כך איך לא היה ירא ממנו, נענה ואמר: ”בוש אני מבוראי!” - אני בוש ונכלם מהשי”ת להתפחד ממשוהו חוץ ממנו!

אני בוש ונכלם להתפחד ממשוהו חוץ ממנו ית'!

היה פעם אחת שהייתי במצב דחוק ועת מיצר, והיה לבי ירא וחרד מאד מדבר מסויים, ובהשגחה פרטית פתחתי ספר שהיה לידי, והיה זה ספר 'חובות הלבבות', ומספר שם (שער אהבת ה' פרק ו) על חסיד אחד מלפני אלף שנים שנקלע מול אריה אחד באחת המדבריות, וכאשר נשאל אחר כך איך לא היה ירא ממנו, נענה ואמר: ”בוש אני מבוראי!” - אני בוש ונכלם מהשי”ת להתפחד ממשוהו חוץ ממנו! כי שיער בעצמו, שכאשר יעלה לעולם העליון יתמהו לפניו; וכי היית ירא מהשי”ת ומהאריה? בושה וחורפה! לפני השי”ת אתה ירא - אך מפני אריה... על כן הוא היה ירא ובוש לירא מהאריה! הרי כל היום הוא חושב מיראת השם ומה לו להתירא משום דבר חוץ ממנו! וגלל כן הוא באמת ניצל מהאריה, כי אליבא

יוצאים כל כך הרבה טעותים ומכשולים...

אילו היה האדם מתנהג בכל פעולותיו בישׁוב הדעת היה ניצול ממכשולים רבים בגשמיות וברוחניות! כי רוב המכשולים שיש לאדם באים עליו מפני שהוא חי בלי ישוב הדעת! יוצאים כל כך הרבה טעותים ומכשולים כי לא ניגשים לכל דבר עם ישוב הדעת! והשראת השכינה תלוי בוה, כי אין השראת השכינה בלי ישוב הדעת!

השראת השכינה ואור פני ה' ע"י ישוב הדעת

מובא בשם המגיד זי"ע על הפסוק (תהלים ל, ח) 'הַסְתַּרְתָּ פְּנֵיךָ הַיְיָי נִבְהַלִי - שהוא כאשר יש הסתרת פנים, האדם מבוכלב בדעתו, אזי הוא נבהל ואין לו ישוב הדעת. אמנם כאשר נתגלה ההארת פנים מהשי”ת אז מרגיש האדם ישוב הדעת ושלות הנפש. אמנם מאידך כאשר השי”ת בעזרו והאדם מתגבר ומחזיק עצמו בחזקה בישׁוב הדעת, ועוסק בישׁוב הדעת, אזי ביכלתו להמשיך על עצמו אור הפנים מהשי”ת, כי ”הבא ליטרה מסייעין לו” (יומא ל”ט ע”א). וזהו עבודת האדם, להמשיך השראת השכינה ואור הפנים על ידי ישוב הדעת.

הגה”ח רבי גדליה קעניג עליו השלום דיבר פעם בארוכה שכל הפגמים שבעולם כולם נגרמו על ידי דחיקת השעה - בלי ישוב בדעת. [האמת שלא היה לי זמן לשמוע כל הענין, כי אם כן הייתי עומד שם שתי שעות!] הוא הסביר באורך על חטא עץ הדעת וכמו כן מכירת יוסף וכו' הכל היה ענין של דחיקת השעה - בלי ישוב הדעת, דאס איז דער שורש פון אלעם! ואף רואים בפרשת בחוקתי בענין התוכחה שהקללה הראשונה היא 'הַפְקַדְתִּי עֲלֵיכֶם פְּקֻלָּה' (ויקרא כו, טז) חס ושלוה, כי הבהלה היא הכנה לכל הפורעניות הי”.

ישׁוב הדעת הוא הכנה לכל הישועות!

וזה לעומת זה, ישוב הדעת הוא ההכנה לכל הישועות! לא להתבלבל! נישט זיך פארטומלען! רביה”ק אומר בספר המידות (ערך אמונה חלק ב' אות ט”ו) ”על ידי אמונה נתיישב הדעת!” כאשר יש אמונה השכל מיושב - הכל הוא מהשי”ת, לא מתבלבלים ולא מתייראים משום ענין, כי בלי השי”ת אי אפשר לפעול ולעות שום דבר בעולם.

לצעוק תמיד "פתחו לי" - זה השער

עדין אנו אחוים כך ומשתוקקים לעבודתך בכלות הנפש" (כי אפילו מלאכים, כשירדו לזה העולם יצאו לתרבות רעה), והכח הזה של "זיך דראפען אויף די גלאטע ווענט" (לטפס על הקירות החלקים, כלומר לפעול למעלה מהכוחות הרגילים) ולא להכנע אל הסטרא אחרא, נמצא רק בנו, נשמות ישראל.

ומהצער ומהמרירות הזו שיש לנו מזה, כאשר החושך והתאוות מכסה ארץ, ועל כל דבר שבקדושה מתגבר הבעל-דבר לחטוף אותו מידינו, כמובא מהאר"י הק' שכך הוא בעקבתא דמשיחא (שמעתי מאבי מורי שליט"א) צריכים להאמין שמהצער הזה עולה נחת-רוח לפניו יתברך, שעבור זה כדאי לו כל הבריאה, כדוגמא מה שאמר רבינו הק' לאחד שהיה לו צער מבלבולי אמונה.

ומובא בליקוטים שבסוף גוועס אלימלך על הפסוק "פתחו לי שערי צדק" (תהלים קיח, יט) שלהתאחו בהשי"ת ולצעוק תמיד "פתחו לי" - זה השער לה! היינו לצעוק תמיד "פתחו לי, ועי"ז ממליכין אותו ית' אפילו על תתאין, לגלות כי "זמלכותו בכל משלה" (תהלים קג, יט), כמובא בליקוטי מוהר"ן תנינא סי' פב לשון מתיקוני זהר, וזה בחי' חיריק, כמו שכתוב בתיקוני"ז (תיקוני' דף כה), ובחיריק לאנחתא לה לתתא, להמליך לה על תתאין.

ויהי רצון שנוכה להמליכו ולייחדו על רמ"ח אברינו ושס"ה גידינו, ולעבדו בתורתו ובתפלתו ובתרי"ג מצוותיו, אנו וזרעינו וכל ישראל, ונוכה בקרוב לביאת גואל צדק ולהרמת קרן מלכותו, ולאתבא פולחנא דשמיא לאתריה.

הדו"ש וטובתו והצלחתו בגוף ונפש כאוות נפש

יעקב מאיר בן ח"י דינה שכטער

לכבוד ידי"נ הותיק וחסיד הרה"צ ר' שמשון שליט"א ושלמיה ישגא לחדא.

ראשית הנני מודה לך מאד על התמיכה החשובה... תודה רבה מקרב לב, כי היוקר מאמיר ועולה כאן מיום ליום. ויהי רצון שתהא משכורתך שלמה מאת ה' לחזות בנועים ה' ולבקר בהיכליו, ס"ת 'תרומה' (כמ"ש בלקי"מ ח"ב סי' עא) שמרמו על צדקה לארץ ישראל, שמוזה נעשה כלי לקבל את השפעת גוועס העליון. ועיקר גוועס העליון הוא, שיתגלה כבוד מלכותו ית' עלינו ועל העולם ועל העולמות כולם בתכלית השליטות, להמליכו ולייחדו.

והגם שארץ ישראל היא היום תחת יד הסט"א, כמובא בלקי"מ סי' נ"ה, אבל צריכים להאמין באמונה שלימה שהתיקונים נעשים, ו"כל מצותיך אמונה" (תהלים קיט, פו).

ראיתי פעם על המדרש שהבית המקדש נקרא צוואר, והוא מהפסוק "כמגדל דויד צוואר" (שה"ש ד, ד) - כי כמו שהצוואר מקשר את הגוף והראש, כן כל הקשר של העולם הזה עם העולמות העליונים הוא ע"י הבית המקדש דייקא, ואם שזה בתכלית ההסתרה, כל-שכן כהיום הזה בתוקף החושך הקודם לאור, צריכים להאמין שהתיקונים נעשים, "וסלקינן ואפינן ובשלינן, וכד חם גביה איתהפך", כמובא בסי' ב' בלקי"מ, עד שיתגלה "ויהי בהיכל קדשו" (חבקוק ב, ט) [...]

ובסוד קדושת ישראל נמצאת נקודה מה שאין נמצאת בשום בריה שבעולם, והיא היכולת להיות בתוך תוקף החושך ובתכלית ההסתרה, ואעפ"כ להתאחו בהשי"ת ולהשתוקק אליו ולעשות רצונו, כמו שכתב מוהר"ן בתפילה לל"ג בעומר (לקי"ת תפילה מה): "אפלו בתקף ההסתרה שבתוך ההסתרה וכו'

סיפורים ולקחיהם
מאת מו"ד שליט"א

נפשות
חסידי

ניצוץ קודש ממאמר
ומכתבי מורינו שליט"א

ניצוץ
אחד!

"תראה, הלא בין כך הנך הולך בטל ואינך עושה מאומה, בחר לך ביהכ"נ או ביהמ"ד וקבע את עצמך באחד מפינותיו ועסוק שם באמירת תהלים יומם ולילה". שאל אותו הבחור: "וכי מה יועיל לי אמירת תהלים, הלא בין כך אין לי אמונה!"? ענה ר' אברהם ואמר לו: "אעפ"כ, מה יש לך להפסיד".

הפטיר הבחור ואמר לי, שבסופו של דבר אכן קבל את עצתו של ר' אברהם ועסק באמירת תהלים בכל זמנו הפנוי ביום ובלילה. אין הוא יודע להסביר איך, אך לאחר תקופה קצרה השתחרר לגמרי ממחשבותיו והיה זה אצלו בגדר נס ממש - בסופו של דבר זכה להנשא והקים בית נאמן בישראל.

בימי בחרותי סיפר לי חבר, שביום מן הימים נתקף באיזה בלבול מחשבה באמונה (מחשבה כפייתית). עד שהרגיש שדעתו נטרפת עליו. בצד לו השיח את לבו בפני המשגיח בשיבה בה למד, הלה שלא הצליח לסייע בעדו הציע לו לפנות לרבי גדליה קעניג זצ"ל.

רבי גדליה שמע את סיפורו ופנה עמו להגה"צ רבי אברהם שטערנהארץ זצ"ל. הבחור שח לפניו את אשר בלבבו וספר לו שזה למעלה משנתיים אשר הוא סובל, והוא כבר מיואש כ"כ עד שכבר אינו מאמין שהשי"ת יכול לעזור לו ולחלצו מן המיצר בו הוא שרוי.

ר' אברהם שראה שהסברים לא יועילו במצב שכזה, פנה אליו בחום ואמר לו:

תרופה
לחוסר
אמונה

אילו לא היינו פוגמים הדיבור בלשה"ר ודברים בטלים בביהכ"נ - היה בכוחנו לפעול עמו פלאות גם בימינו